

Produktnavn : VERTICAL MARKER
 Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
 Erstatter: BDS000011_20120206

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

VERTICAL MARKER
 Fluo Red, Fluo Green, Fluo Yellow, Fluo Blue, White, Orange Fluo, Fuchsia Fluo
 Aerosolbeholdere

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Maling

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

CRC Industries Europe bvba
 Touwslagerstraat 1
 9240 Zele
 Belgium
 Tel.: +32(0)52/45.60.11
 Fax.: +32(0)52/45.00.34
 E-mail : hse@crcind.com

Subsidiaries		Tel	Fax
CRC Industries Finland Oy	Laurinkatu 57 A 23 B, 08100 Lohja	+358/(19)32.921	+358/(19)383.676
CRC Industries France	6, avenue du marais, B.P. 90028, 95102 Argenteuil Cedex	01.34.11.20.00	01.34.11.09.96
CRC Industries Deutschland GmbH	Südring 9, D-76473 Iffezheim	(07229) 303.0	(07229)30 32 66
CRC INDUSTRIES IBERIA S.L.U.	GREMIO DEL CUERO-PARC.96, POLIGONO INDUSTRI. DE HONTORIA, 40195 SEGOVIA	0034/921.427.546	0034/921.436.270
CRC Industries Sweden	Kryptogatan 14, 431 53 Mölndal	0046/31 706 84 80	0046/31 27 39 91

1.4. Nødtelefonnummer

CRC Industries Europe, Belgium: Tel.: +32(0)52/45.60.11 (office hours)
 Norge: Giftinformasjonen: telefon 22 59 13 00

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC:

Helse:

R66: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
 R67: Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

Fysisk: EKSTREMT BRANNFARLIG
Miljø : Ikke klassifisert

2.2. Merkingselementer

Faresymbol(er): EKSTREMT BRANNFARLIG

R-setning(er): R66: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

R67: Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

Sikkerhetssetning(er): S2: Oppbevares utilgjengelig for barn.

S16: Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt.

S23: Unngå innånding av damp/sprøytetåke.

S51: Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Ekstra merkeelementer i henhold til direktivet om aerosolbeholdere 75/324/EC: Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale.

Uten god ventilasjon kan det dannes eksplosive blandinger.

Andre ekstra merkeelementer: Merknad: Produkter klassifisert som farlige på grunnlag av aspirasjonsfare skal ikke merkes som farlig med R65 når de markedsføres i aerosolbeholdere eller i beholdere med forseglest sprayanordning. (EU-direktiv 67/548 vedlegg VI 9.4)

2.3. Andre farer

Ingen

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Ikke relevant.

3.2. Stoffblandinger

Farlige stoffer	CAS-nr	EC-nr	w/w %	symbol	R-setninger*	Merknader
Dimetyleter	115-10-6	204-065-8	25-50	F+	12	A
n-butyl acetate	123-86-4	204-658-1	10-25		10-66-67	
Etylacetat	141-78-6	205-500-4	5-10	F,Xi	11-36-66-67	B

Explanation notes

A : stoff med EU's grenseverdi for forurensning i arbeidsatmosfæren

B : stoff med administrativ norm

Farlige stoffer	Registreringsnummer	CAS-nr	EC-nr	w/w %	Hazard Class and Category	Hazard statement	Merknader
Dimetyleter		115-10-6	204-065-8	25-50	Flam. Gas 1, Press. Gas	H220	A
n-butyl acetate	01-2119485493-29	123-86-4	204-658-1	10-25	Flam. Liq. 3, STOT SE 3	H226,H336	
Etylacetat		141-78-6	205-500-4	5-10	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3	H225,H319,H336	B

Explanation notes

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

A : stoff med EU's grenseverdi for forurensning i arbeidsatmosfæren

B : stoff med administrativ norm

(* Forklaring setninger : se kapittel 16)

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Kontakt med øynene:	Hvis stoffet har kommet inn i øynene, må man vaske umiddelbart med store mengder vann Oppsøk lege dersom irritasjonen vedvarer
Hudkontakt:	Vask med vann og såpe. Oppsøk lege dersom irritasjonen vedvarer
Inhalering:	Frisk luft, hold deg varm og i ro. Oppsøk lege dersom det oppstår negative effekter.
Svelging:	Ved svelging må man ikke fremkalle brekning på grunn av aspirasjonsfaren. Hvis det er mistanke om aspirasjon, må man umiddelbart oppsøke lege

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Inhalering:	Omfattende innånding av løsemiddeldamp kan føre til kvalme, hodepine og svimmelhet
Svelging:	Ved brekninger/oppkast er aspirasjon til lungene sannsynlig. Løsemidler kan fremkalle kjemisk lungebetennelse. Symptomer: sår hals, magesmerter, kvalme, oppkast
Hudkontakt:	Kan forårsake irritasjon. Symptomer: rødhet og smerter
Kontakt med øyne:	Kan forårsake irritasjon. Symptomer: rødhet og smerter

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Generelle råd :	Hvis du føler deg uvel, må du oppsøke lege (vis etiketten om mulig) Kontakt alltid lege hvis symptomene vedvarer.
------------------------	--

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

skum, karbondioksid eller tørt stoff

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Aerosolbokser kan eksplodere hvis de varmes opp over 50°C
Danner farlige spaltningsprodukter
CO,CO2

5.3. Råd til brannmannskaper

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

Spray beholder(e) som utsettes for ild med vann for å kjøle dem ned.
Unngå innånding av røyken ved brann

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Slå av/fjern alle antenningskilder
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
Bruk egnede verneklær og vernehansker.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

La ikke produktet komme i det offentlige kloakknett og vannveier
Hvis forurenset vann når avløpssystemet eller vannveier, må man informere aktuelle myndigheter umiddelbart

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorber søl i egnet inert materiale

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se del 8 for ytterligere informasjon

7. HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Holdes unna varme og antenningskilder
Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Utstyr må jordes
Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.
Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister.
Unngå innånding av aerosoler eller damp.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
Unngå kontakt med huden og øynene.
Vask grundig etter bruk
Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Beholder under trykk: Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer over 50°C.
Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Maling

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Eksponeringsgrenser:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
EU-etablerte eksponeringsgrenser			
Dimetyleter	115-10-6	TWA	1000 ppm
Nasjonalt etablerte eksponeringsgrenser , Norway			
Dimetyleter	115-10-6	TWA	200 ppm
n-butyl acetate	123-86-4	TWA	75 ppm
Etylacetat	141-78-6	TWA	150 ppm

8.2. Eksponeringskontroll

Kontrollprosedyrer:	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon Holdes unna varme og antenningskilder Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Personlig beskyttelse:	Ta forholdsregler for å unngå kontakt med hud og øyne ved håndtering av produktet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon
Innånding:	Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
Hender og hud:	Bruk egnede vernehansker (butylgummi)
Øyne:	Bruk vernebriller.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

(for aerosoler uten drivmiddel)

Utseende: fysisk tilstand :	Væske med DME som drivgass.
Farge :	Se farge hette.
Lukt:	Særegen lukt.
pH:	Ikke relevant.
Kokepunkt/område:	Ikke tilgjengelig.
Flammepunkt:	- 41 °C
Fordampingshastighet:	Ikke tilgjengelig.
Ekspløsjongrenser: øvre grense :	Ikke tilgjengelig.
nedre grense :	Ikke tilgjengelig.
Damptrykk:	Ikke tilgjengelig.
Relativ tetthet:	1 g/cm ³ (@ 20°C).
Selvantennelse:	> 200 °C
Viskositet:	Ikke relevant.

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

9.2. Andre opplysninger

VOC: 731 g/l

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen farlige reaksjoner kjent hvis benyttet slik det er tiltenkt

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå overoppheting

10.5 Uforenlige materialer

Sterkt oksiderende stoff

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

CO,CO2

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Inhalering:	Innånding av løsemiddeldamp kan føre til kvalme, hodepine og svimmelhet
Svelging:	Ved brekninger/oppkast er aspirasjon til lungene sannsynlig. Løsemidler kan fremkalle kjemisk lungebetennelse.
Hudkontakt:	Langvarig hudkontakt vil føre til avfetting av huden, føre til irritasjon, og i enkelte tilfeller til dermatitt Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Kontakt med øyne:	Kan forårsake irritasjon.

Opplysninger om helsefare:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
n-butyl acetate	123-86-4	LD50 oral rat	> 2000 mg/kg
		LC50 inhal.rat	> 20 mg/l

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Ikke klassifisert

Økotoksikologiske data:

Farlige stoffer	CAS-nr	metode	
n-butyl acetate	123-86-4	IC50 alger	647 mg/l
		LC50 fisk	18 mg/l
		EC50 daphnia	44 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.4. Mobilitet i jord

Ingen eksperimentelle data tilgjengelig

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Informasjon ikke tilgjengelig

12.6. Andre skadevirkninger

La ikke produktet komme i det offentlige kloakknett og vannveier

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt: Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte.
Må ikke tømmes i avløp eller i naturen, deponeres på et godkjent avfallsdeponi.

Kontaminert emballasje: Avfallsbehandling må skje i overensstemmelse med lokale og offentlige lover og forskrifter.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

UN-nummer: 1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn: AEROSOLBEHOLDERE

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse: 2.1
ADR/RID - Klassifiseringskode: 5F

14.4. Emballasjegruppe

Emballasje - gruppe: ikke relevant

14.5. Miljøfarer

ADR/RID - miljøfare: Nei
IMDG - Marin forurensning: No
IATA/ICAO - Miljøfare: Nei

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

ADR/RID - Tunnelkode: (D)
IMDG - Ems: F-D, S-U
IATA/ICAO - PAX: 203
IATA/ICAO - CAO: 203

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke relevant.

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Sikkerhetsarket er sammenfattet i henhold til gjeldende europeiske krav.
Dir. 2013/10/EU, 2008/47/EC endring av direktiv om aerosolbeholdere 75/324/EEC.
EU-direktiv 99/45/EC
Forordning (EF) No 1272/2008 (CLP)
Forordning (EF) No 1907/2006 (REACH)

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen informasjon tilgjengelig

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Produktnavn : VERTICAL MARKER
Ref.nr.: BDS000011_11_20120328

Utarbeidet dato : 28.03.12 Version : 1.1
Erstatter: BDS000011_20120206

* Forklaring faresetninger: R10: Brannfarlig.
R11: Meget brannfarlig.
R12: Ekstremt brannfarlig.
R36: Irriterer øynene.
R66: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R67: Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

*Forklaring H-setninger: H220 : Ekstremt brannfarlig gass.
H225 : Meget brannfarlig væske og damp.
H226 : Brannfarlig væske og damp.
H319 : Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336 : Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Dette produktet skal lagres, håndteres og brukes i henhold til god industriell hygienep praksis, og i overensstemmelse med lovforskriftene. Informasjonen i dette er basert på den kunnskapen vi har for øyeblikket, og er beregnet på å beskrive våre produkter fra et sikkerhetsmessig synspunkt. Dette garanterer ikke spesielle egenskaper. Bortsett fra ved normal handel med tanke på studier, forskning og gjennomgang av helse, sikkerhet og miljøfarer, må ingen del av disse dokumentene reproduseres på noen måte uten skriftlig tillatelse fra CRC. Industriell hygienep praksis og rette seg etter enhver lovregulering. Informasjonen som medfølger er basert på vår nåværende kunnskap og er tenkt å beskrive våre produkter ut ifra et sikkerhetsmessig synspunkt. Det garanterer ikke spesifikke egenskaper.

